

SMITH ZA DELAVCE IN FARMERJE

TARIF ZA ZAVAROVANJE JE EDEN NJEGOVH ŠTEVILNIH CILJEV

Smith je zagovarjal v imenu svoje stranke tarif za zavarovanje. Nasprotuje velikim izpremembam V svojem govoru v Louisville je ugotovil devet točk ter obljubil štabilnost industrijam in delavstvu Združenih držav.

LOUISVILLE, Ky., 14. oktobra. — Governor Alfred Smith iz New Yorka, demokratični predsedniški nominiranec, je obljubil, da bosta on in njegova stranka nasprotovala vsaki splošni reviziji Fordney—McCumber republikanske tarifne postavbe v slučaju njegove izvolitve.

V politično revolucionarni izjavi pred množico kakih 14,000 ljudi, je kandidat nepreklicno izročil demokratično stranko protektivnemu tarifu ter skušal pokopati veliko ekonomsko vprašanje, ki je stalo med obema glavnima strankama tekom glavnega dela preteklega stoletja.

Kandidat je najprej prečital tarifni program devetih točk ter skušal nato pomiriti splošno razširjeno vznemirjenost, da bo prinesla demokratična vlada trde čase.

— Jaz rečem ameriškemu delavcu, — je slovesno izjavil, — da ne bo storila demokratična stranka niti ene same stvari, ki bi vzela iz njegove tedenske plače le pet centov.

— Ameriškemu farmerju pa rečem, da bo storila stranka vse, kar je v njeni moči, da vrne v njegov žep vse, kar spada tjakaj.

— Mi pravimo nadalje, da ne bo storjeno ničesar, kar bi spravilo v zadrege ali se količkaj vmešavalo v legitimni napredek trgovine, velike ali male.

— Niti Underwood, niti kaka druga tarifna predloga ne bo predstavljala uzorca, da izvede svojo tarifno politiko, — je izjavil Smith, ki je zavrnil ugotovila republikanskih govornikov, da se je popolnoma izročil Underwoodovemu načrtu v svojem sprejemnem govoru.

— Obe stranki sta imeli napake glede tarifa, — je trdil governor Smith. Njegova lastna stranka je izpremenila fronto vsled priznanje po-vojnih razmer, ki so zahtevale protektivni tarif "do skrajnih meja" ter priseljevanje, da se vzdrži ameriški standard življenja in plač proti uničujoči inozemski kompeticiji.

POLICIST ARETIRAN RADI UMORA

Policist je bil pridržan radi umora porterja v beznici, ki je bila baje last policista. — Dva žida, bartender in njegov brat, sta na varnem kot "očividca" za nadaljno zaslišanje.

Policist Eugene Higgins, star 31 let, pridržen postaji v Bronx Parku, je bil pridržan od sodnika Dodge v Harlem sodišču brez jamašine, ker je bil obdolžen umora. V torek zjutraj bo zaslišan v Home-icide sodišču.

Kot pojasnjemo včeraj, je bil Higgins aretiran po usodepolnem streljanju na William Henryja, porterja v neki beznici v drugem nadstropju neke hiše na iztočni 121. cesti. Henry je umrl v Harlem bojniči včeraj zjutraj.

Higgins je bil aretiran od detektiva Edwarda Beer, pridrženega avtomobilskemu oddelku, ki je ravno šel mimo ter slišal dva stre-

la. Beer je rekel, da je stal Higgins za baro, z revolverjem v roki.

Iz nato sledečega zaslišanja je razvidno, da je Higgins najbrž streljal na Henryja, ki je bil nastavljen v beznici, ker je baje kradel in pil žganje, namenjeno za prodajo. Higgins je bil baje lastnik ali solastnik beznice, v kateri je bil izvršen umor.

V beznici je prišla policija tudi dva žida, bartenderja Williama Cohena in njegovega brata Johna, ki pa se delata popolnoma nevednim v celi zadevi.

Chamberlin je videl giroplan.

LE BOURGET, Francija, 14. oktobra. — Clarence Chamberlin, ameriški transatlantski letalec, je videl včeraj prvikrat giroplan, katerega je iznašel Juan de la Cier-va. Stroj, z dvema potnikoma na krovu, je došel iz Valenciennes, ko je hotel odleteti Chamberlin v svojem amfibijskem aeroplanu proti Berlinu.

Amerikanec je opazoval pristajanje giroplana ter dal izraza svojemu začudenju, kako malo prošor-za rabi to novo letalo.

PRENAŠALCI TIFUSA V N. Y.

Le pet teh nesrečnikov je zaprtih. — Drugi so na prostem, a se morajo držati gotovih predpisov, da se prepreči razširjenje nevarne bolezni.

Po ulicah New Yorka hodi vsaki dan preko dvesto prenašalcev legarja ali tifusa, ki lahko započne nebroj epidemij te nevarne bolezni.

Te žrtve enega najbolj čudnih pojavov medicine se zavedajo svoje napake, vedo, da so zaznamovani za življenje in vedo tudi, kako morajo vzdržati okuženje od svojih družin, prijateljev ter splošne javnosti. Dokler pa tega ne store, se izpostavijo aretaciji ali pridržanju za celo življenje v eni obimskih izolacijskih bolnic.

Prenašalec tifusa so bili nekoč v njih življenju zadeti od te bolezni, čeprav je par redkih primer, v katerih niso bili nikdar bolni na legarju. Kakorhitro pa postane prenašalec tifusovih bacilov, postane nedovzetan za tifus, a ga lahko prenese na številne druge v kateremkoli času.

Vsaka žrtev tifusa, soglasno z zdravstvenim departamentom, je možni prenašalec tifusa od dveh do šestih tednov po njegovem okrevanju. Po tej dobi pa postane ta le dva ali trije žrtve od stotih prenašalec tifusa, ker se ne morejo iznebiti bacilov. Njih prostost v New Yorku je popolnoma odvisna od upoštevanja pravil, katera je uveljavil zanje zdravstveni departament.

Vsak prenašalec tifusa je zaznamovan v tem departamentu ter strogo nadzorovan. Kakorhitro se preseli v kako drugo mesto, je obveščen o tem zdravstveni departament dotičnega kraja, ki dobi tudi kopijo njegovega rekorda.

V nasprotju z zločincem, ki lahko vrši svoj posel številna leta, predno je zasačen, se ujame prenašalec tifusa takoj. Ker je znanost uničenja bacilov na prenašalcih šele v razvojnem štadiju, se mora iznebiti tak človek nadzorstva le s smrtjo ali svojo zmožnostjo, da iztrebi bacil tifusa kmalu po svojem okrevanju.

Smitha ni mogoče poraziti.

STAMFORD, Conn., 14. okt. — Če bi Alfred E. Smith iz New Yorka posnemal vzgled Alfreda Eugene Smitha, bi zmagal v mestu Nutmeg države z veliko večino.

Pri občinskih volitvah je porazil ta Smith pet nasprotnikov za urad pri veliki poroti. On je bil že tretjič izvoljen v urad, ki je časten.

Smith iz Stamforda je doma iz New Yorka ter republikanec. Star je osem in sedemdeset let in samec.

Manj porok in več ločitev.

BALTIMORE, 14. oktobra. — Padanje števila poročnih žene, izdanih v Baltimore, je vzbudilo špekulacije glede vzroka. Nekateri so mnenja, da služijo številne mlade deklice lepe denarje in da zavračajo vsled tega poroke.

Medtem pa, ko se je število porok zmanjšalo, je poskočilo število ločitev.

DINAMTNA RAZSTRELBA

Pred kratkim so pri Falling Waters, W. Va., razstrelili hrib, v katerem je bilo 200,000 ton apnenca. Dvajset ton dinamita je na enkrat eksplodiralo. Slika nam kaže fotografije, ki so riskirali svoje življenje, da so nabavili slike za časopise.

VSA POSADKA FRANCOSKEGA SUBMARINA JE MRTVA

Pariz je bil informiran, da je umrlo dne 3. oktobra 43 mož, ki so bili v podmorskem čolnu. — Podmorski čoln Ondine je bil potopljen v Atlantiku od grškega tovornega parnika, ki je obvestil Rotterdam devet dni pozneje.

PARIZ, Francija, 13. oktobra. — Podmorski čoln Ondine, ki bi moral pripadati najmočnejši in najnovejši skupini francoske mornarice, je na dnu oceana, in vsa posadka, obstoječa iz treh častnikov in štirideset mož, je mrtva.

Usoda krasotice, kateri so nazdravljali kralji.

CHICAGO, Ill., 14. oktobra. — Anita Keep, čikaška lepoticca, ki je nekoč vladala razkošju v svoji lastni vili v Monte Carlu kot favoritka evropskih plemenitšev, živi danes v neki pritlični sobi v South Side Chicagu.

Podnevi riba tla, a skrajno težko ji je dobiti dela. Ima še vedno sinje oči, vsled katerih je postala ljubljenska Edvarda VII. velikega kneza Cirila, grofa Tolstoja, Wil- liama Leeds in drugih.

Mrs. Keep je prvokrat nastopila na nekem dobrodelnem plesu v Chicagu pred pet in tridesetimi leti, kot žena Billy Keep-a, odvetniškega partnerja, Frank O. Lowdena. Mrs. Keep je zapustila svojega moža več let pozneje ter odšla v Evropo. Njen mož se je ustrelil leta 1906.

Mrzlejšje vreme.

Mrzli veter ki je pričel pihati v New Yorku v nedeljo zjutraj, ter hitro oprostil mesto neznosne vročine zadnjih par dni, bo trajal še naprej, kot javljajo poročila vremenskega urada.

Blizard, ki je pokril s snegom razširne ravnine Zapada, najbrž ne bo dosegel mesta New York, a bo prinesel mestu mrzlo vreme proti koncu tedna.

Nikake razporeke, pravi Mrs. Mix.

NICA, Francija, 14. oktobra. — Mrs. Victoria Forde Mix, ki živi že dva meseca tukaj v samotni, je izjavila, da ne namerava nikake razporeke od svojega moža, znane kino-igralka, Tom Mixa.

— Lažje je dobiti razporeko sedaj v Ameriki kot pa v Franciji, — je rekla, — jaz ne nameravam zasenkrat nobene ločitev.

Mornariško ministristvo je izvedelo včeraj zvečer v svojo veliko potrtost, da se je pripetila tragedija krog polnoči 3. oktobra, ko je bil podmorski čoln potopljen nedaleč od Oporta od grškega tovornega parnika "Goulandris". Vest o tem je prišla v kratkih sporočilih francoskega konzula v Rotterdamu.

Mornariško ministristvo si nikakor ne more pojasniti, zakaj je kapitan grškega parnika čakal do včeraj, da prijavi nesrečo. Presenečeno je bilo tudi od dejstva, da je grški parnik opustil iskanje preživelih v teku dveh ur potni, ko je zadel ob podmorski čoln "Ondine".

Na temelju lastnega priznanja kapitana je bila noč jasno in tudi morje je bilo precej mirno.

Ministristvo je bilo pripravljeno čuti slabe stvari glede podmorskega čolna "Ondine", ker se je čoln zakasnili tri dni od svojega namenjenega pristana, ki je bil Bizerta v Tunisu, na severni obali Afrike. Namenjen je bil tjakaj na poskusnem potovanju, ker je odšel iz Cherebourga dne 1. oktobra.

Oficijelni komunikaciji zadnjih 3 dni so dajali zraza optimizmu, radi priznane zmožnosti poveljnika podmorskega čolna "Ondine". Domnevalo pa se je, da se je najbrž nekaj pokvarilo v strojih in da bi bil vsled tega podmorski čoln zmožen stopiti v stik z obreznimi postajami.

Mornariški častniki pa niso bili niti malo pripravljeni izvedeti, da je poteklo devet dni predno je bilo podano kako sporočilo glede usode podmorskega čolna. Presenečeni so bili nad obnašanjem grškega kapitana v tem oziru ter niso prav nič prikrivali svojega ogorčenja nad obnašanjem posadke grške ladje, ki je izvedla le površno preiskavo ter odjadrjala nato mirno naprej.

MUSSOLINI HOČE Z DAVKI POVEČATI PREBIVALSTVO ITALIJE

Mussolini se zavzema za nadaljne davke na samce. Uveljaviti hoče poseben naddavek na njih dohodke. — Samci se pritožujejo in zahtevajo, naj bodo tudi samice obdavčene.

RIM, Italija, 14. oktobra. — Ministrski predsednik Mussolini sanja o cesarstvu, ki bi spominjalo na nekdanjo slavo Rima, ter uvideva bistveno potrebo bolj številnih porok in naraščajoče lestvice rojstev.

VELIK NAVAL V LAKEHURSTU

Velike množice so prišle od vseh strani v Lakehurst, da vidijo pristati Zeppelina. — Mesto je bilo v zastavah.

LAKEHURST, N. J., 14. okt. — Tukaj nastanjeni mornariški uradniki so trdni v svojem mnenju, da bo "Graf Zeppelin", nova nemška križarka, varno zasidrana do nedelje zvečer v tukajšnji mornariški zračni postaji, poleg posestrinske ladje "Los Angeles". Ti častniki bodo imeli nalogo spraviti nemško zračno ladjo na varno, kakorhitro bo dovršila svoj transatlantski polet.

Kakorhitro se bo zračna ladja spustila k tlu, bo ameriška posadka zgrabila vrvi ter jo potegnili navzdol toliko, da bodo lahko nadaljne stotine ljudi zgrabile vrvi. Če ba treba nato pritrčiti zračno ladjo k jarbolu, bodo odvedli ljudje zračno ladjo v dotični del polja.

Posadka na jarbolu bo čakala s svojimi tremi močnimi vrvmi, ki bodo pritrjene na rilec Zeppelina. Na pristalni jarbol pa bo pritrjen "Graf Zeppelin" le v slučaju, da ga ne bo mogoče spraviti v lo-poradi nasprotnih ali stranskih vetrov.

Zadnja poročila pravijo, da bo došel Zeppelin enkrat v ponedeljek.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. OŽEVAVH.

Včeraj je izdal edikt, katerega so pričakovali že dalj časa, da morajo plačati italijanski samei svoji vladi več za privilegij, da se vzdrže poroke. Pričenski z Novim letom bodo morali plačevati povečan samski davek, ki bo znašal od \$3.50 do \$5.00 v litarh.

To pa ni še vse. Razven tega je še nad-davek na zaslužene dohodke neporočenih. Iz posebnega samskega davka upa zbrati zakladnica toliko lir, da bodo odgovarjale nekako petim milijonom ameriških dolarjev.

Samei v Rimu se pritožujejo. Oni opozarjajo na izvanredno povišanje življenjskih stroškov, na pomanjkanje stanovanj, primer-nih za vzgajanje velikih družin in ne demoralizujoče nazore modernih deklic.

— Moderne deklice žive le za razkošje, — pravijo samei vsi ob-upani. Trdijo, da ljubijo deklice le razkošje in ničesar drugega. Posebni davek dela njih že itak težavni problem še težjim.

Calles bo ohranil krmilo v Mehiki.

MEXICO CITY, Mehika, 12. oktobra. — Predsednik Calles je informiral trgovsko zbornico v Monterey, da ne bo mogel sprejeti ponudbe, da prebiva tam po koncu svojega termina, do 1. decembra. Poročilo se je smatralo tukaj za potrjeno, da bo Calles vodil predlagano nacijsionalno stranko, sestavljeno iz pristašev revolucionarne stranke in da bo s tem obdržal svojo roko nad glavnim mestom.

Fletcher bo resigniral.

RIM, Italija, 12. oktobra. — Henry P. Fletcher, ameriški poslanik, je rekel danes, da bo njegova resignacija v rokah novega predsednika, neglede na to, če bo izvoljen Hoover ali Smith.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	1,000	\$ 18.40	Lir	100	\$ 5.90
"	2,500	\$ 45.75	"	200	\$ 11.50
"	5,000	\$ 91.00	"	300	\$ 16.95
"	10,000	\$ 181.00	"	500	\$ 27.75
"	11,110	\$ 200.00	"	1000	\$ 54.50

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim zvezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za loka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEN DO TREH TEDNIH "NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—"

SAKSER STATE BANK

62 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CORTLANDT 4657

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,
(A Corporation)

Frank Sakser, President. Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko\$7.00
in Kanado\$6.00 Za pol leta\$3.50
Za pol leta\$3.00 Za inozemstvo za celo leto\$7.00
Za štiri leta\$15.00 Za pol leta\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

VZROKI BOLJŠEVIZMA

Gotovi krogi v Združenih državah se boje boljše vizma kot samega vraga.

Vsako trše izpregovorjeno besedo smatrajo za izraz nevarnosti, ki jim preti.

In v koš boljše vizma zmečejo vse, kar jim ni povolji: štrajke, upravičene zahteve delavcev, odkritosrčnost časopisov in drugih javnih glasnikov.

Vse, kar jim ni po volji, smrdi po boljše vizmu, vse je treba siloma zatreti.

Tem ljudem je tudi uspelo, da Združene države še do danes niso priznale sovjetske Rusije, kar jasno dokazuje kdo je v Združenih državah pravi gospodar.

Proti štrajkarjem izdajajo injunkcije, že itak pičle delavske plače še vedno nižajo, onega, ki malo glasneje zahteva svojo pravico, pa vržejo v ječo.

Toda če človek prav preudari, ni na svetu večjega kotišča za boljše vizem in za boljše vizške ideje kot so Združene države.

Na eni strani neizmerno bogastvo, na drugi siromaštvo in revščina brez primere.

Za primer naj navedemo sledeče poročilo:

— V New York se je priselil premogovni magnat John Markle ter bo preživel v samotni slavi leta, ki so mu še odmerjena.

— Takega stanovanja kot on, nima nihče na svetu. Stanovanje obstoji iz 45 sob.

— Oprema stane milijon dolarjev, Niti svetopisemski kralji niso imeli tako bogato opremljenih bivališč.

— Milijonar Markle je star sedemdeset let ter je vdevec brez otrok. Dosedaj je živel na Park Ave. v New Yorku, kjer mu je bilo pa pretesno. Najel je apartment v veliki palači na Peti Ave in sicer kar dvoje nadstropij. Samo za služinčad ima na razpolago osemnajst sob.

— V stanovanju je štirindvajset kopalnih sob, pet privatnih elevatorjev, šestindvajset telefonov in troje kuhinj.

Iz nadstropja v nadstropje vodi stopnišče iz črnega mramorja, ki je veljalo dvesto petdeset tisoč dolarjev.

— V spodnjem nadstropju je salon, obednica, parlor, knjižnica, kuhinja, posebno konstruirana blagajna za dragocenosti, zajtrkovalnica in soba za posle.

— V gornjem nadstropju so spalne sobe, oblačilnice, kopalnice itd.

— Milijonar bo imel na razpolago umetniško galerijo in dve knjižnici. Nobena soba ni manj kot trideset čevljev dolga in dvajset čevljev široka.

— Načrte za stanovanje je izdelal arhitekt E. R. Carpenter.

Tako se glasi kratko, toda zanimivo poročilo.

Čitala ga bo ameriška javnost, in vsak sloj bo napravil o njem drugačen komentar.

Tudi majnarji po okrajih trdega in mehkega premoga ga bodo čitali.

Majnarji, ki so vsak dan, ko delajo, neprestano v smrtni nevarnosti, ter za svoje rizikantno delo niti toliko ne zaslužijo, da bi pošteno preživeli sebe in svoje družine.

Sedemdesetletni samec-milijonar ima na razpolago petinštirideset razkošno opremljenih sob.

Majnar, kateri mu je ustvaril bogastvo s svojim znojem in krvjo, si pa ob težkem delu ubija glavo, kaj bo imela družina za večerjo.

Taki slučajji kot smo ga zgoraj navedli, so najboljše sredstvo za vzbujanje, porajanje in širjenje boljše vizških idej.

Ubogi delavec si misli: — Slabše kot mi je, mi ne more biti, pa naj poskusim to ali ono. Slabše ne, edinole boljše je lahko.

Na kupe boljše vizške in komunistične literature ne zmenca toliko oči in ne povzroči toliko nezadovoljstva kot en sam slučaj milijonarja Markla.

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Vlomilska karijera Srba Djorića v Parizu.

Pariška policija je aretirala nevarno vlomilsko družbo, ki ima na vesti vse večje vlozne zadnjega časa v Parizu in katero so tvorili Srbi pod vodstvom nekoga Milana Djorića. Djorić je iz Beograda in je živel v Parizu zelo razkošno. Znal si je pridobiti dostop v najboljše pariško družbo. Nastopal je vedno zelo samostojno in je bil vedno oblečen po najnovejši modi. Govori več jezikov, kar mu pri vlomih večjega stila prav dobro služilo. Svoje žrtve je Djorić obiskaval vedno maskiran in z rokami v rokavicah. Vlomil je v češkoslovaško poslaništvo, kjer je je oropal poslaničovo ženo Osusko. Vdnesel ji je nakit v vrednosti 150 tisoč Din. Zanimivo so okolnosti tega velikega vroma. Okoli 4. ure zjutraj se je poslanikova soproga prebudila. Zdelo se ji je, da čuje ropot v sobi. Istočasno je zagledala pred seboj vlomileca s črno sileno masko na obrazu, z rokavicami na rokah in s samokresom naperjenim na njo. Osuska je kriknila, toda vlomilec ji je zagrozil, da jo ustrelji, če se le gane. Vprašal jo je, kje je njen mož. Osuska se je skušala pomiriti in je odgovarila, da je mož odsoten. Vlomilec je stopil v drugo sobo. Gospa je hotela to izkoristiti in se planila k vratom ter jih hotela zapreti. Njeno namero je vlomilec pravčasno opazil in jo presenečil. Nato je ponovno naperil samokres na njo in ji zapovedal, da mora ležati v posteljo in da se ne sme giniti. Udaril jo je tudi s pesjo po glavi in nato pograbil vse, kar mu je prišlo pod roko. Ravno tako je Djorić vlomil v stanovanje gospe Bernheim, žene bogatega pariškega trgovca. Bernheimova se je mudila na letovišču v Deauvilleu. Nezaželjeni poset je morala sprejeti njena prijateljica Fischerjeva. Tej je Djorić odnesel dragocenosti za pol milijona frankov. Tudi tu se je pojavil rano zjutraj v rokavicah, s samokresom v roki in s črno masko na obrazu. Vlomilec je najprej prerezal telefonski vod in nato zaklical prestrašeni dami: Ako mi takoj ne izročite vseh dragocenosti, vas ustrelim! Gospa se je tako prestrašila, da je vlomilec naperil na njo samokres, da je začela na ves glas klicati na pomoč. Tedaj je vlomilec navahnil na njo in jo začel dušiti. Izpustil jo je šele, ko mu je prisegla pri življenju svojih otrok, da ne bo črhnila besede. Ko je vlomilec pobasal v kovčeg vse dragocenosti, je sedel na divan in si prižgal cigareto. Na njeno vprašanje, zakaj ne odide, je odgovoril, da se mora odpočiti in da se mu ne mudi. To sta dva najzanimivejša primera velikih vromov Milana Djorića. Pri drugih vromih je sodelovala

tudi njegova tolpa, ki je štela 8 članov, samih Srbijancev. Tolpa je v Parizu in okolici pokradla dragocenosti za nad 2 milijona frankov. Djorić in njegovi tovariši so se vedli pri zaslišanju zelo cinično.

ATENTAT -- VZOREC BREZ VREDNOSTI

V Milanu so čuli potniki, ki so obiskali v zgodnjih jutranjih urah zelo življeno Via Durini, strahovit pot iz bližnjega hotela "Vitoria." Hitro se je zvedelo, da je eksplodirala neka poštna pošiljka. Komu je bila namenjena?

Vladimir Štefanov je 45 let star ruski in begunec. V carski vojski je bil častnik in še danes drži na carja. Ves njegov značaj nudi prispodobilo popolnega zaupanja: Štefanov je zvest, zanesljiv, discipliniran ter čuti mnogo odgovornosti. Lastnik hotela ga je imel zelo rad. Štefanov je že pet let pri njem in se je v službi tako izkazal, da je končno spjel do ravnatelja hotela. Pravijo, da si je težko misliti sedanji hotel brez Štefanova.

Tisto jutro je sedel Štefanov kot običajno v svoji pisarni, ko mu je pismonoša prinesel nek paket. Štefanov je prejem potrdil in odšel v stransko sobo, da bi odprl silovito trdo zvezani paket, ki je bil nanj osebno naslovljen. Komaj pa ga je razvezal, je planil v njegov obraz ogenj. Istočasno je nekaj eksplodiralo. Štefanov je padel na tla in zakričal: "Slep sem, slep sem!" Predmeti okoli njega so začeli goriti in nevarnost je bila, da zgori ce hotel, če ne bi bil vratar takoj začel z gasilnimi deli, brez ozira na lastno nevarnost. Medtem so hitro prihiteli drugi ljudje iz hotela in pomagali nesrečnemu Štefanovu. K sreči je imel Štefanov velika očala, ki so vsaj nekoliko ščitila njegove oči.

Toda — kdo je storilec? Obdolžili so nekoga domačega služabnika, katerega je Štefanov odpustil. Pravijo, da je ta služabnik, preden je odšel zagrozil, da se bo maščeval. Medtem pa je policija prišla na sled drugi okolnosti. Ugodni paket je bil oddan na pošti v Parmi; napis na njem je bil nemški; za vsebino pa je bilo napisano: vzorec brez vrednosti. Kod pa je paket oddal, pa seveda tudi policija ne ve. Morda bo najboljši izgovor italijanske policije, ko se bo praznih rok vrnila v Milan, ta, da se ne splača preiskovati vzorcev brez vrednosti.

ZAKAJ SO NAŠE POŠILJATVE NAJCENEJŠE IN NAJHITREJŠE?

KER JE NAŠ PROMET NAJVEČJI IN KER SO NAŠE ZVEZE V STAREM KRAJU NAJBOLJE VPELJANE!

Udobnosti, ki izvirajo iz poslovanja v velikem obratu, pridejo našim strankam v korist.

Naši stranki za posamezna nakazila so manjši, vendar ne cene pri nas nižje kot pri agentu ali zavodu, ki mora poslati vaše nakazila v izvršnje v New York.

Hitrost našega poslovanja je neodoljiva, radi našega velikega prometa lahko vzdržujemo tako obširno zvezo, da se posreča našim naročnikom najhitrejši posrednosti.

Naše denarne nakazila odplačujemo s vsakim brizgarnikom, ki odplača iz New Yorka — torej brez zamude in ne dolžnega posredovanja.

Naše cene so objavljene dnevno v listu "Glas Naroda". Za zmote nad \$300.— računamo primerno nižjo ceno, tisto vam računamo strojno strojno nam pošljete nalog.

Milijonar najprej poslova s strankami iz New Yorka, kar dokazuje, da se lahko okoristi s našim poslovanjem, saj se najprej in tako daleč proč od poslovanja središča Amerike.

Pošljite nam vaše prihodnje denarne pošiljke nam v izvršitev.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET.

NEW YORK

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

Veter, burja in vihar.

Vprašajte koga, kako močno piha in odgovor bo različen. Kar je za nekoga "sapa", je za drugega pravcata burja.

Moderno znanstvo pa je izdelalo lestvico vetrovnih brzin, kakor jih merijo znanstveni instrumenti.

Po tej lestvici je sapa (light wind) veter, ki piha z brzino kvečjemu 7 milj na uro. Smer vetra se lahko spozna po nagibanju dima; veter se lahko občuti na licu; listje sušiti.

Veterček (gentle wind) ima brzino od 8 do 12 milj na uro in se spozna po tem, da provroča stalno tresenje listja in drobnih vej. Tak veter raztegne lahko zastavo.

Zmeren veter (moderate wind) piha 13 do 18 milj na uro in vzdiguje prah in smeti; drobne veje se tresejo in nagibljejo.

Sveži vetrovi (fresh winds) imajo brzino od 19 do 24 milj na uro; majhna listnata dreva se začnejo nagibati. Grebenasti valčki se začnejo ustvarjati na notranjih volah.

Pri močnih vetrovih (strong winds) gibljejo se velike veje in cela drevesa; hoja proti vetru je nevarna in veter žvižga v brzini in v telefonskih žicah. Brzina gre od 25 do 38 milj.

Burja (gale) ima brzino od 39 do 54 milj na uro, odlamlja veje z dreves, otežkoča hojo in utesne provročiti neznatne škode zgradbam.

Vrtinčast veter (whirlwind) je vrtnice zraka, ki zasuka prah nazgor. Nekoliko močnejši vrtnice strga listje s koruze in ga odpiha nekoliko sto čevljev visoko v zrak.

Tornado je silen, mogočen vrtnice, ki se razteza le na male razdalje; vsrka težke predmete ali jih zvija in izruva.

Razdirajoče vetrove zvejo dostikrat "ciklone" (cyclones). Ali ta beseda ni znanstvena pravilna. Ciklon je pravzaprav krožni sistem vetrov, ki pokriva obširno površino (dostikrat 1000 milj v premeru). Za vremenslovec so cikloni in anticikloni vsakdanja prikažena.

Silni krožni sistem vetrov v tropičnih in poltropičnih pokrajinah Atlantika in Centralne Amerike se zvejo orkani (hurricane). Zavzemajo znato površino in se pomikajo na dolge daljave. Sto milj na uro je navadno njihova maksimalna brzina, dasi se vsak veter z brzino od več kot 75 milj nazivlje orkanom.

Orkan, ki je razdeljal Portorico in del Floride, je bil eden izmed največjih v zadnjih letih. Kje so rodilo ti orkani? National Geographic Society pravi, da se stvarjajo nad gorkim vodotjem, nekje med Zahodno Indijo in obali Afrike.

Začetkom so brzkone lahni, mali vrtnice, ki pa čim dalje bolj dobivajo vzhajati radi razlike temperature in pritiska zraka, dokler ne postanejo orjaški vrtnice, vsrkajoči zrak iz vseh smeri proti sredini vrtnice kot kak vacuum cleaner.

Dočim se zrak vrti okolo osrednje osi vrtnice z velikansko brzino, se sama os vrtnice pomika od kraja do kraja precej počasi. Kdor stoji na poti, koder orkan divja, nima vtisa, da ti razdirajoči vetrovi so vrtnice. On vidi le posledice ravnega piha velike brzine, ki prekuca ladje, drevesa in zgradbe. Ali ako dolgo opazuje, bo videl, da naenkrat piha skoraj z obratne smeri. Te vetrova provročuje vsrkajoča sila osrednjega vrtnice. Dočim se sama sredina utegne pomikati ob počasni brzini 8 do 10 milj na uro, vetrovi, ki dirjajo z vseh strani proti "trobi", dosega grozno brzino. Navadno je največja brzina teh vetrov 100 milj na uro. Orkan, ki je divjal v Portorico, je celo dose-

gel brzino 132 in morda 150 milj in je bil zato izredno silen.

Pot, koder se pomikajo zapadno indijski orkani, je v splošnem vedno ista, ali v podrobnosti je precej različna. Nekateri se dotaknejo onega kraja, drugi divjajo največ v kaki drugi bližini. Vsi orkani se pa pomikajo proti severu.

Mnogo orkanov krene proti severu precej vzhodno od Portorica in se razdivjajo na morju. Mnogi drugi orkani se dotikajo južnega dela tega otoka, kakor tudi otokov Haiti in Kube. Ali dostikrat se je že zgodilo, da je orkan pregazil svojo pot sredi čez Portorico in bližnje otoke.

Ker orkani nastanejo vsled vzajemnega vpliva vročine in zračnega tlaka, imamo orkane ponajveč poleti in v razni jeseni, ko so se občutni učinki nakopičene solne vročine. Portorico ni imel nikakega orkana v juniju tekom minolih 40 let. Le eden ali dva sta se pripetila v juliju. V mesecih avgustu, septembru in oktobru pa je orkan mnogokrat trpel vsled razdirajočih viharjev različnih brzin.

Zadnji zapadno-indijski orkan, kakor večji del teh srednjeletnih viharjev, je brzkone nastal vzhodno od najbolj vzhodnega otoka Zapadne Indije. Zadel je sredi Malih Antil in provročil mnogo škoda na francoskem otoku Martinique. Na to se je pomaknil do Virgin Islands, ki spadajo k Združenim Državam. Le par ur kasneje je vsa sila viharja zadel San Juan, glavno mesto Portorica. Pomaknil se je naprej in postajal vedno silnejši, pregazil ocean in zadel Florido ter pojemajoč zadel tudi druge države. — "Rep" viharja smo občutili ob vsej atlantiški obali Združenih držav, dasi do tedaj je bil že raztrosil večji del svoje sile.

NAGLA SMRT PRI POŽARU

Nekako ob pol 1. po polnoči je iz nepojasnjenih vromov izbruhnil požar pri posestniku Francu Colariću na Slinovica št. 1, p. d. pri Martinčku. Ogenj je k sreči deloma zaradi dežja, deloma zaradi nastopa nekaterih gasilcev ostal lokaliziran na goreče poslopje. Zgorel je zadnji, že stari del gospodarskega poslopja, obstoječ iz podla in kolarnice, kjer je bilo tudi nekaj gospodarskega orodja in vozov, ki so tudi zgoreli.

Ko so prebivalci tekli na mesto požara, je hitela tja tudi družina posestnika Janeza Pavloviča. Čim pa je žena Ana Pavlovičeva zagledala v noči veliki plamen, se je na potu naenkrat onesvestila, padla je na tla in takoj izdihnila. Ker je večina vasčanov med njimi tudi pogorelec, bila na prošenju Matere božje dobrega Sveta, kamor roma vsako leto več tisoč ljudi, dočim so Pavlovičevi imeli opravka s ponesrečeno ženo, ni bilo razen nekaterih bližnjih sosedov in kostanjeviških gasilcev nobenih ljudi, ki bi bili pomagali gasiti. Kljub temu pa se je posrečilo, da je Colaričev dom, kakor tudi hlev ostal lastniku ohranjen. Škoda pa vseeno znaša okoli 50 tisoč Din. Domneva se, da je požar v nepazljivosti zanetil neki romar, ki je hotel deževno noč prespati na Colaričevem seniku.

PRAV POCENI FARMA.

Kupite farmo v srednjem Wisconsinu opremljena za nadaljevanje prav v sredi največje slovenske nasebine. Pišite za podrobnosti na:

Palmer Vinger,
Greenwood, Wis.
(2x 15&16)

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Peter Zgaga

Sedaj, ko to pišem, ni še Zeppelina v New Yorku. Toda vsak hip ga pričakujejo.

Zamudilo se je skoro za dva dni. Včeraj so javljali po brezličnem brzokanju, da postajajo potniki nezadovoljni, da so nervozni, da mrmrajo in da se celo na glas pribojujejo.

Poveljnik Eekener jih tolaži kot pač ve in zna.

Tako nekako je bilo svoječasno Kolumbu pri srečanju ko so se mu pričeli puntati mornarji.

Do včerajšnjega dne so imeli potniki vsega v izobilju včeraj so jim pa skrčili porcije. Edinole šampanjca in kavjarja je baže v izobilju.

In samo iz tega razloga jim zavidam marsikdo, ki trpi žejo na ameriški celini, oziroma si žejo tolaži z ničevredno brozgo.

*

Neki učenjak dobuje ženske v dve vrsti: v take, ki so nespametne in v take, ki so prepirljive.

Učenjaku se razpredelba ni posrečila. Vsek moški jih ločuje v lepe in grde.

Če je lepa, bo vsak moški prav rad prazil njeno nespametnost ali pa prepirljivost, če je grda, ga pa ne bo mikala, magari da je obdarjena z vsemi dobrimi lastnostmi.

*

Neki drugi znanstvenik, zdravnik po poklicu, je pa dognal:

Odkar imajo ženske kratka krila, se je število nesreč znatno znižalo.

Če bo ženska moda še nekaj časa tako napredovala, kmalu ne bo več nobenega ponesrečenja v bolnišnici.

*

Nekateri moški so pravcate živine, o čemur priča naslednji slučaj:

Mlad zakonec je neusmiljeno pretepal svojo ženo. Ko si je reva toliko opomogla, da je lahko hodila, jo je ubrala naravnost na sodišče ter ovadila neusmiljenega moža.

Sodnik ga je pozval k sebi, ga dobro oštel ter mu prisodil štirinajst dni kazni.

— Ali ste s kaznijo zadovoljen? — ga je vprašal.

— Malo preveč je, gospod sodnik.

— Zakaj naj bi bilo preveč?

— Pomisliti morate, da sva sedem mese dni poročena in da še ni konec medenih tednov.

*

Ljudje, ki nikake šale na razumejo, se radi norčujejo na stroške drugih ljudi.

*

Na cestnem vogalu je sedel možak in beračil. Navidez je imel vse ude zdrave.

Mimo pride stara devica, in berač jo ogovori:

— Lepa gospodična darujte kaj ubogemu slepecu.

— Saj niste slepi. Saj vendar vidite.

— Da, videl sem, toda vaša lepota me je oslepela.

Vsa ginjena mu je dala pol dolarja.

*

Začetkom prejšnjega tedna je umrlo v New Yorku nad trideset oseb vsled zastrupljenja žganja.

Če volijo prohibicionisti tozadnevne rekorde, naj odmerijo tej številki častno mesto.

*

V zadnjih letih so se razmere jako izpremenile.

Vzemimo, da si si prej hotel nabaviti steklenico strupa. Za vraga ga nisi dobil brez zdravniškega recepta. In če v tem slučaju je bila na steklenici mrtvaška glava ter svač napis, da je v steklenici strup.

Dandanes? V vsaki beznici, na vsakem vogalu je naprodaj. Toda robe ne prodajajo pod imenom strup, pač pa pod imenom — dobra pijača.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

Viktor Rakosi

MOŽ IN ŽENA

Mudil sem se delj časa v tu-
jini in ko sem se slednjič vrnil
ter vdihaval s polnimi pljuči za-
prašeni, zakajeni, morilni, a ven-
dar tako sladki, tako prijetni in
tako zaželeni budimpeštanski
zrak, me je začelo skrbeti. Koli-
ko neurejenih zadev se mi je ta
čas nakopičilo. Nekemu podežel-
skemu gledališkemu ravnatelju
sem obljubil prolog. Mlademu
pesniku sem obljubil najti založ-
nika. Drugemu mlademu pesni-
ku (toliko je teh mladih pesni-
kov!) sem obljubil pokazati nje-
gova dela v Petofijevem literar-
nem krožku. Neki tuji pisatelj
ei sem obljubil, da jo bom sam
spremljal po Budimpešti. Ne-
kemu domačemu pisatelju sem ob-
ljubil napisati uvod k njegovi
knjigi. Kjojaču sem obljubil...
ne, tega ne povem, saj itak nisem
držal obljube. Neki mladi vdovi
se obljubil... Tudi tega ne povem
da ne izgubim pri mladih vdovah
ugleda.

V takih razmerah sem bil pri-
pravljen na to, da me bo čakal
na pisalni mizi Eifflov stolp oči-
kov in psokv. Kajti odpotoval
sem, ne da bi črhnil o tem hese-
dico pesniku, drugemu pesniku,
tretjemu pesniku, tuji pisateljci,
domačemu literatu, krojaču in
vdovi.

Vsebine pisem vam ne bom na-
vnel. Saj ne morete biti veseli, če
me kdo zmerja. Omeniti hočem
samo največjo nesramnost: vdo-
va se je v moji odsotnosti poroči-
la. Zdaj se bom vedel v njeni
družbi tako, kakor da bi se hotel
tudi jaz z njo poročiti.

V kupu obsežnih in nesramnih
pisem sem našel bledezeleno pi-
semce, na katerem sta bila na ro-
bu naslikana dva zaljubljena go-
lobčka. Pismo je bilo pisano z
drobnimi črkami:

"Gospod. Če vas zanima trp-
ljenje dame, čakajte 5. marca ob
11. dopoldne za Deakovim kipom.
Nagovorim vas sama.

Vela lilija"

Če me povabi kdo 10. aprila
1894, naj pridem 5. marca 1894
ob 11 dopoldne za Deakovim kip, ne
morem priti, dasi Deaka in ne-
srečne žene visoko cenim. Kaj

Ne kašljajte!
Iznebite se teh dušičih,
nadležnih kašljev! Za-
stavite nadležno šče-
ganje s Severa's
Cough Balsamom.
Prijetno mater-
nam in otrokom nad-
49 let. Varno, u-
spesno. Lekarna
ga ima. Dve ve-
likosti, 50c in 50c.

**SEVERA'S
COUGH-BALSAM**

Znižana Brzjojavna Pristojbina ZA NAKAZILA V JUGOSLAVIJO

Za denarna nakazila bodisi v dinarjih ali
dolarjih računamo sedaj za nakazila potom
direktnega brzjojava v Jugoslavijo le

\$2.50

mesto kot do sedaj po \$4.—
Pristojbina za brzjojavna pisma kot do se-
daj po \$1.—

Pristojbina za izplačila v dolarjih znaša
2% oziroma najmanj 60 centov za naka-
zilo.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Brki so se zelo našopirili in
znova so se porogljivo zahehetali.
Potlej so pa dejali:

— O vas pravijo, da ste kava-
li.

— To tudi sem.

— A mi vemo, da zastavi kava-
li tudi svojo čast, da reči damo.

Postajal sem nestrpen.

— Povedel sem vam vse. Če
pa niste s tem zadovoljni, me re-
šite najprej svoje cenjene prisot-
nosti, vse drugo pa uredite najini
prijatelji.

Mož s črnimi brki je sedel v
naslonjač in dejal:

— Toda jaz ne želim dvoboja,
dokazujem hočem imeti.

— O čem?

— Da niste ljubček moje žene.

— Eh, pustite me pri miru,
meša se vam!

— Morda, toda zakaj? Zato,
ker obožavam svojo ženo! Oh,
dragi gospod, če bi vedeli, kako
strašno trpim že več tednov, bi
mi gotovo pomagali, da se rešim
tega zla.

Kljub torej se mi je zasmilil.

— No torej, dokažem vam, da
nisem še nikoli videl vaše žene.

— Kako neki?

— Tako, da se sestaneš z njo.

Na brkih Petra Rudolfa Sse-
keresa so se pojavili znaki pre-
senčenja. Ta človek je izražal
vse občutke, ki jih izražajo drugi
z očmi, usti in obrazom s svojimi
brki.

— Ne bojte se, tudi vi boste
prisostvovali najinemu sestanku.

Nekaj časa je razmišljal, potem
je pa dejal smeje:

— Prosim torej, jutri zjutraj
ob desetih. Jaz edidem ob deveh-
tih v urad, v resnici se pa skrijem
v temni poselski sobi. Vi pa mo-
rate pregovoriti mojo ženo, da se
bosta pomenkovala v jedilnici,
kajti takoj za jedilnico je posel-
ska soba. Iz vajinega pogovora
bom takoj posnel, če ste ljubček
moje žene ali če sta se res prvič
srečala. Zdaj pa pišite, moji že-
ni.

Sedel sem in napisal to-le pi-
smo:

Draga gospa!

Iskali ste me trikrat v času, ko
sem bil na potovanju. Slučajno
sem zvedel vaše ime in naslov. Do-
volite torej, da se vam jutri ob
desetih dopoldne poklonim. Ne
jezite se name, da se kot tujec
vsiljujem v vaše stanovanje itd."

Szekeres je pričital [moje pi-
smo. Ko je čital izraz "nezna-
nec," se mu je vsak brk zganil,
tak porogljivo se je zahehetal.
Mož je še vedno dvomil.

— Imenitno. Toda obljubite
mi še to, da do jutrišnjega se-
stanka ne boste več pisali moji
ženi.

— Čemu neki bi ji pisal?

— Namignili bi ji lahko, kako
naj igra vlogo neznanke.

Stvar je postajala zabavna.

— Če mi res ne zaupate, vas
prosim, da ostanete pri meni do
jutra ali pa pazite na svojo ženo,
če bo dobila še kako pismo.

— Bom pa že raje pazil na že-
no.

— Kakor vam drago. Se pripo-
ročam.

Pismo je sluga takoj odnesel
dani in čez dvajset minut je tu-
di gospod Szekeres hitel domov.

Ko sem drugi dan ob desetih
dopoldne potkal pri Szekeresu,
nisem niti sam vedel, kakšen bo
konec te čudovite pustolovščine.

V predsobi me je pozdravila
služkinja.

— Katera soba je jedilnica?

— sem jo vprašal.

Pokazala mi je jedilnico. Vsto-
pil sem in sedel mirno za mizo.

Kmalu je prišla gospa. In kaka-
na gospa! Nikoli še ni imel ma-

večjih brk lepše plavalaske za
ženo.

Predstavil sem se.

— Oh, dragi gospod, kdo bi
vas ne poznal! Zadnjič je bila
vaša slika v "Koledarju mad-
žarskih gospodinj."

(S čim sem se pregrešil proti
madžarskim gospodinjam?)

— Pojdite v salon.

— Dovolite, draga gospa...

(Kaj vraga naj ji rečem?)

— Oprostite draga gospa, zaj-
trkoval sem nisem.

(Tale je bila nedvomno velika
nesramnost!)

Pozvonila je in velela prine-
st čaj.

— Zakaj ste se obrnili na nez-
nanca? Zelo sem radoveden.

Nato me je gospa prosila, naj
ji oprostim, češ da me smatra po
mojih delih za zelo plemenitega,
značajnega, iskrenega in pošte-
nega moža da ljubi, toda on ji je s
svojo ljubosumnostjo, nezaupa-
njem zagrenil življenje. Poma-
gam da naj ji izlečiti njenega
moža, drugače da skoči v Dunav.

Kaj takega ne more storiti ne po-
licija. Tu da lahko pomagajo
samo pisatelji.

Poslušal sem jo do konca.

— Dragi gospa, — sem dejal,
— vaš mož je osel. (To sem mu
bil dolžan!) Take žene, kakor
ste vi, ne varajo svojih mož. De-
loma ga sicer razumem, ker vas
zelo ljubi, toda s tem še ni reše-
no, da bi vas smel tako mučiti.

(A zdaj pride najtežja preiz-
kušnja njene kreposti.)

— Ah, če bi vedel, da dobim
tako ženo, bi dal samskemu stanu
slovo.

Gospa je planila pokonci in oč-
so se ji zaiskrile, ko se mi je pri-
bližala.

— Ah, če be bil moj mož pi-
satelj, — je vzkliknila, — vse bi
bilo drugače!

(Najbrže bi bilo drugače, go-
spod pisatelj bi se za vas presne-
to malo zmenil, milostiva.)

— Toda ah, moja žena se že
ni rodila.

— Kaj ste tudi vi nesrečni?

— je vprašala gospa in naenkrat
je prijetno zadisalo po njenih
plavih lasih. Samo roko bi bil
iztegnil, pa bi bil objel vrat, naj-
krasnejši ženski vrat tega stolet-
ja.

Tisti hip so se pojavili brki.
Ginjeno so se tresli.

— Oprosti, Olga nisem te po-
znal. In pokleknil je pred ženo,
Morda je videl to v kaki franco-
ski drami.

Gospa je prebledela ko zid.
Gledala je zdaj mene, zopet mene,
zdaj svojega moža. Naglo sem
izpil zadnji požirek čaja, obrisal
sem si brado in dejal:

— Dragi gospa, izlečil sem va-
šega moža.

In s tem sem ji povedal vse.
Gospa je padla najprej možu, po-
tem pa še meni na prsa. Toda
mož mi jo je takoj iztrgal in me
navdušeno objel. Tudi jaz sem
se mu naglo iztrgal.

— Gospod, vaša žena je angel.

Dajem vam častno besedo, da mi-
lostive ne bom več videl,
dokler se boste dostojno vedli.
Pazite torej!

In ponosno sem odhajal. De-
snico mi je stiskala žena, levico
pa mož. Tudi moja desnica je
stiskala — toda levica ni vedela,
kaj dela desnica.

**ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK V IZD
ORŽAVAH.**

**PRAV VSAKDO —
kdor kaj išče; kdor
kaj ponuja; kdor kaj
kupuje; kdor kaj pro-
daja; prav vsakdo
priznava, da imajo
čudovit uspeh —
MALI OGLASI
v "Glas Naroda"**

Slika nam kaže skupino turistov na gori Pinacle v Rainer Narod-
nem Parku, ki so s radio v svoji s skupinam svetom.

Še eno poročilo o smrti carjeviča Rudolfa.

V založništvu "Insel-Verlag"
v Lipskem je izdal bivši ravnatelj
nekdanjega dvornega in državne-
ga arhiva in arhiva cesarskega do-
ma, sekijski šef Mitis, zanimivo
knjigo pod naslovom "Življenje
Prestolonaslednika Rudolfa."
Knjiga je napisana na podlagi ori-
ginalnih listin iz dvornega arhiva.
Poleg drugih zanimivosti je v nji
tudi pismo grofa Josefa Hojosa o
smrti prestolonaslednika Rudolfa.
Grof Hojosa, ki je bil zadnji večer
pred prestolonaslednikovo smrtjo
kot edini gost na večerji pri Ru-
dolfu, je preživel usodno noč od
torka na sredo v Mayerlingu. Pre-
nočil je v hiši, ki stoji v neposre-
dni bližini gradu.

Grof Hojosa sploh ni vedel, da
se Marija Večer mudi v Mayer-
lingu. V sredo 30. januarja zju-
traj bi moral prispeti k prestolo-
nasledniku v posete njegov svak
prine Koburg. Okrog 8. zjutraj
so prišli Hojosa budit. Kastelan
mu je sporočil, da je večkrat tr-
kal na vrata prestolonaslednikove
spalnice, da pe se ni nihče odzval.
Hojosa je hitel v grad, toda sam
ni upal odrediti, da bi vrata vlo-
mili. Šele ko je prišel prine Ko-
burg, sta dala oba vrata s sekiro
razbiti.

V spalnici so našli prestolona-
slednika in Marijo Večer mrtva.
Prvi hip so mislili, da sta se oba
v samomorilnem namenu zastru-
pila. Toda Marija Večer je le-
žala v črni obleki z rožami v la-
seh in v rokah na postelji tako
kakor na mrtvaškem odru. Iz-
kazalo se je, da je bila ustrelje-
na v glavo in da jo je ustrelil
prestolonaslednik, ki si je potem
pognal kroglo v glavo.

Kmalu je prispela uradna ko-
misija, ki je našla v prestolona-
slednikovi spalnici več pisem. No-
beno pismo pa ni bilo naslovljeno
na prestolonaslednikovega očeta,
cesarja Franca Jožefa. V pismu,
namenjenem prijatelju prince
Rudolfa Szogyenyju, je bil ključ-
en pismeno naročilo, naj s klju-
čem odpre neko mizico v prestolo-
naslednikovem stanovanju v
Schonbrunn. V predalčku so
našli pisma, pisana že dva dni
pred samomorom. Eno pismo je
bilo namenjeno cesarici, drugo se-
stri Valeriji, tretje pa prestolo-
naslednikovi ženi Stefaniji. Tudi
med temi pismi ni bilo nobeno na-
menjeno cesarju. Iz pisma je raz-
vidno, da se prestolonaslednik ni
ustrelil radi nesrečne ljubezni. V
smrt je hotel zato, ker se je proti-
vil takratni politiki avstrijske
vlade in ker je prišel navzkriž z
nemškim cesarjem Viljemom II.
S svojim političnim naziranjem se
je tako kompromitiral, da je mor-
al hočeš nočeš priznati, da tvori
njegov osebost v Avstro-Ogr-
ski kamen spodtike in celo nevar-
nosti. To priznava sam v nekem
pismu.

Prestolonaslednikov samomor je
globoko pretresel takratne mo-
narhistične kroge in zato so mol-
čali o njem kakor grob. Da bi pa
Rudolfovo tragedijo prikrili, so
moral ponarediti več listin. Če-
sar Franca Jožef je sam odredil,

naj ponarede listine in dokumen-
te, da bi prikrili prestolonasledni-
kovo tragedijo. V svetovni zgo-
dovini pa menda ni primera, da
bi vlada v takih zadevah tako
škandalozno postopala. Že prvo
uradno poročilo je bilo potvorje-
no. Zdravniška komisija je pre-
gledala prestolonaslednikovo tru-
plo in sestavila uradno poročilo,
toda tudi to poročilo so na cesar-
jev ukaz potvorili, da bi mogli
papežu sporočiti, da je bil prestolo-
naslednik blazen, ko se je ustrelil.
Drugače bi flamrež papež ne
dovolil cerkvenega pogreba.

Naravnost grozno so ravnali s
truplom prestolonaslednikove lju-
bice. Na cesarjevo povelje so
prišli ponore ponje dvorni tajnik,
grof Stockanu in njen stric Bal-
tazzi. Truplo so zavili v kožuh,
položili na voz in se odpeljali v
Heiligenkreuz, kjer so Marijo Ve-
čer pokopali. Sestavili so proto-
kol, v katerem je rečeno, da so
našli na katastru občine Majer-
ling žensko truplo s prestreljeno
glavo. Podpisane priče so spoza-
le v trupu baronico Marijo Ve-
čer, ki so jo pokopali v Heiligen-
kreuzu.

Oblasti so z vso vno mo potla-
čile vsako poročilo o tragediji. V
Berlinu so objavljali točno poro-
čilo o Rudolfovi tragediji, na Du-
naju so pa to preprečili. Vsak
list in vsaka tiskovina, ki je pri-
občila poročilo o tragediji v Ma-
yerlingu, je bila v Avstriji takoj
preprečena. 19. februarja 1889
je dunajska policija zaplenila
4790 izvodov inozemskih listov.

Mati ustreljene Marije Večer
je napisala spominsko besedilo, ker
so jo obsuli z očitki in psokami.
200 izvodov tega memoranda je
policija zaplenila takoj, ko je
brošuro izšla. Kako temeljito so
znali potlačiti vsako objektivno
sodbo o Rudolfovi tragediji, pri-
ča dejstvo, da niti dvorni, niti dr-
žavni arhiv, niti arhiv cesarskega
dvora ni imel nobenega izvoda
omenjene brošure. A ko se je ne-
katerim inozemskim listom kljub
temu posrečilo dobiti brošuro, so
bili vsi dotični listi v Avstriji ta-
koj prepovedani. Sam cesar je
določil komisijo, ki je zbirala ves
materijal v zadevi tragedije v
Mayerlingu. Vsaka listina je bi-
la svečano zapečatena in spravl-
jena v poseben zaboj, ki so ga
skrbno zapečarili.

Šele 1. 1912 so ta zaboj odpr-
li. Toda v njem so našli samo
kup časopisnega papirja. Vse li-
stine so izginile. Preiskava je
dognala, da listin v zaboj sploh
nikoli ni bilo in da je avstrijski
dvor ob asistenci ministrstev igral
komedijo. Listine same so bile
poverjene takratnemu ministrske-
mu predsedniku grofu Taaffeju,
da bi v slučaju nepričakovanih
dogodkov ne prišle v javnost.
Grof jih je odpeljal na svoj grad,
kjer je nastal pred dvema letoma
požar, ki je uničil vso knjižnico.
Trdi se, da so zgorele tudi listi-
ne, tičnice se tragedije v Mayer-
lingu.

ADVERTISE in GLAS NARODA

RADIO V GORAH

Slika nam kaže skupino turistov na gori Pinacle v Rainer Narod-
nem Parku, ki so s radio v svoji s skupinam svetom.

Pozor, rojaki!

Is naslova na listu, katerega
prejemata, je razvidno, kdaj vam
je naročnina pošla. Ne čakajte to-
ra, da se Vas opominja, temveč
obnovite naročnino ali direktno,
ali pa pri enem sledečih naših
zastopnikov:

CALIFORNIA
Fontana, A. Hocheva.
San Francisco, Jacob Lausla.

COLORADO
Denver, J. Schutte.
Pueblo, Peter Culig. John Gern.
Fr. Janesch, A. Sattler.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayne.

INDIANA
Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS
Aurora, J. Verblch
Chicago, Joseph Pitt. J. Berdick,
Mrs. F. Laurich.

Cleero, J. Fabian.
De Pue, Andrew Spillar.
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich.
Zalesel, John Kren, Joseph Hrovat.

La Salle, J. Spellich.
Mascoutah, Frank Augustin.
North Chicago, Anton Koba.
Springfield, Matija Barborich.
Summit, J. Horvath.
Waukegan, Frank Petkovšek in Jo-
ze Zelenc.

KANSAS
Girard, Agnes Mochn.
Kansas City, Frank Zaga.
Pittsburg, John Repovš.
Euclid, F. Bajt.
Girard, Anton Nagode.
Lorain, Louis Balant in J. Kunaš.
Niles, Frank Kogoršek.
Warren, Mrs. F. R.
Youngstown, Anton Kikelj.

MARYLAND
Steyer, J. Černe.
Kittmiller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN
Calumet, M. F. Koba.
Detroit, J. Barich, Ant. Janesich.

MINNESOTA
Chisholm, Frank Gouza, A. Panjan,
Frank Pucelj.

Ely, Jos. J. Penhal, Fr. Sekula.
Eveleth, Louis Gouza.
Gilbert, Louis Vesel.
Hibbing, John Povše.
Virginia, Frank Hrvatic.

MISSOURI
St. Louis, A. Nabreot.

MONTANA
Klein, John R. Rom.
Washoe, L. Champa.

NEBRASKA
Omaha, P. Boforick.

NEW YORK
Gowanda, Karl Stencl.
Little Falls, Frank Macle.

OHIO
Barberton, John Balant, Joe Hiti.
Cleveland, Anton Bobek, Charles
Karlinger, Louis Rudman, Anton Sim-
lich, Math. Slapnik.

OREGON
Oregon City, J. Koblar.

PENNSYLVANIA
Ambridge, Frank Jakše.
Bessemer, Louis Hribar.
Braddock, J. A. Germ.
Broughton, Anton Ipacev.
Claridge, Fr. Tushar, A. Jerina.
Conemaugh, J. Brezovec, J. Pika.
V. Rovanshek.
Craifton, Fr. Machek.
Export, G. Previc, Louis Supančič,
A. Škeri.

Farrell, Jerry Okor.
Forest City, Math. Kamla.
Greensburg, Frank Novak.

Homer City in okolice, Frank Fa-
renchack.
Irwin, Mike Paushek.
Johnstown, John Polanc, Martin Ko-
roscheta.

Kraya, Ant. Taudel.
Luzerne, Anton Osoinik.
Maner, Fr. Demnar.
Meadow Landa, J. Koprivšek.
Midway, John Zost.
Moon Run, Fr. Podmilšek.

Pittsburgh, Z. Jakše, Ig. Magister.
Vinc. Ark in U. Jakobich, J. Gern.
J. Pogačar.

Freto, J. Demnar.
Reading, J. Pedirio.
Steelton, A. Hren.
Unity Sta. in okolice, J. Skotlj, Fr.
Schifrer.
West Newton, Joseph Jovana.
Willock, J. Peternel.

UTAH
Helper, Fr. Kreba.

WISCONSIN
Milwaukee, Joseph Tratzik in Joe.
Koren.

Kadine in okolice, Frank Jelenc.
Sheboygan, John Zorman.
West Allis, Frank Skok.

WYOMING
Rock Springs, Louis Taucher.
Diamondville, A. Z. Arko.

Vsak zastopnik ima potrdilo na svo-
to, katero je prejel. Zastopnik rola-
kom toplo priporočamo.

Naročnina na "Glas Naroda"
za eno leto \$5.00; za pol leta \$3.00;
za tri mesece \$2.00; za štiri leta
\$1.00.

Naročnina na Evropo je \$1. za eno
leto.

Dvanaajsto poglavje.

Ce se je Ellen narepenca po ljubezni, privla k njemu, jo je pogosto vzel v svoje naročje, zaprl oči ter skušal prevarati, da drži Felcito v svojih rokah. Ellen pa je bila nato srečna, ker je domnevala, da veljajo te nežnosti njej sami.

Tako je Lowenstein nemoteno posloval več mesecev, zagovarjal je spretno razne klijente in zaslovel je kot dober advokat. Morda bi napravil še veliko karijero, da ga niso pravočasno razkrinkali in

Ker toženka pri razpravi ni bila navzoča, jo je sodišče in contumaciam obsodila na vrnitev obeh pisem. Toda že nekaj minut po izrečenju obsodbi je vstopila obtoženka v dvorano. Sodnik jo je opozoril, da je sodbaz že izrečena, na kar je obtoženka izjavila, da pisem sploh nima. Izjavila je, da pisem ostali v bližini in da ju ta izroči samo sodišču, njej pa ne. Tožitelj je nato razburjen vzkliknil: "In na podlagi teh pisem so me za dvanajst dni vtaknili v blaznico!" Kako bo končala ta zanimiva razprava, še ni znano.

Naravno, da je ta vest vzbudila veliko senzacijo. Sodišče je takoj uvedlo obširno preiskavo, da bi dožene v katerih procesih je Le

1. november: -
Albentich, Havre
Columbus, Cherbourg, Bremen
2. november:
Paris, Havre (Izlet)
Olympic, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Nierpen
Minewaska, Cherbourg
Cleveland, Cherbourg, Hamburg
Conte Biancamano, N. poli, Gen.
Veendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
3. november:
Saturnia, Trst
7. november:
Mauretania, Cherbourg
President, Roosevelt, Cherbourg, Bremen
8. november:
Muenchen, Cherbourg, Bremen
Roma, Napoli, Genoa
10. november:
Homerik, Cherbourg
Lapland, Cherbourg, Antwerp, Hamburg, Cherbourg, Hamburg
13. november:
Presidente Wilson, Trst
14. november:
Aquitania, Cherbourg
Leviathan, Cherbourg
16. november:
Berlin, Havre
17. november:
Ile de France, Havre
Majestic, Cherbourg
Aralik, Cherbourg
Minewaska, Cherbourg
Conte Grande, Napoli, Genoa
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
18. november:
Gedorce, Washington, Cherbourg, Bremen
21. november:
Perengaria, Cherbourg
America, Cherbourg, Bremen
22. november:
Mekantic, Havre
Dresden, Cherbourg, Bremen
24. november:
Olympic, Cherbourg
New York, Cherbourg, Hamburg
Augustus, Napoli, Genoa
New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
28. november:
Mauretania, Cherbourg
Columbus, Cherbourg, Bremen
President Harding, Cherbourg

Voradajte kateer, holl
pooblaasene agentsa all
FRENCH LINE
19 State Street,
New York, N. Y.

Kdor je namenjen potovati v sta-
ri kraj, je potrebno, da je poučen o
potnih listih, prtljagi in drugih
staveh. Vsled naše dolgoletne iz-
kušnje Vam mi zamoremo dati naj-
boljša pojasnila in priporočamo,
vedno le prvovrstne brzoparnike.

Tudi nedržavljeni zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnje vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C., na generalnega naselniškega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak prosilec osebno, bodisi v najbližji naselinski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kdo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Od prvega julija je v veljavi nova ameriška priseljeniška postava. Glasom te postavbe zamorejo ameriški državljani dobiti svoje žene in neporočene otroke izpod 21. leta ter ameriške državljanke svoje možje s katerimi so bile pred 1. junijem 1928. leta poročene, izven kvote.

Jugoslovanska kvota znača še vedno 671 priselencev letno. Do polovice te kvote so upravičeni tatarji ameriških državljanov, možje ameriških državljanj, ki so se po 1. junija 1928. leta poročili in poljedelci, oziroma žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih ne-
državljanov, ki so bili postavno pripisani v to deželo za stalno bivanje tu. Vsi ti imajo prednost v kvoti, od ostalih sorodnikov, kakor: bratov, sester, nečakov, nečakinj itd., ki spadajo v kvoto brez vsake prednosti v isti, pa se ne sprejema nikakih prošelj za ameri-
kanske visaje.

**SAKSER
STATE BANK**
82 Cortlandt Street
NEW YORK

Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano	30
Child's Prayerbook:	
v belo kost vezano	110
Key of Heaven:	
v unije vezano	70
Key of Heaven:	
v najfinije unije vezano	120
	(Za odrasla.)
Key of Heaven:	
v fino unije vezano	150
Catholic Pocket Manual:	
v fino unije vezano	120
Ave Maria:	
v fino unije vezano	100

Abecednik slovenski	35
Angleško slovenska besila	3.00
(Dr. Kern)	
Amerika in Amerikanci (Trunk) 5	5.00
Angoljuna pluhla ali nauk kako se na) stroje k. sv. mudi	10
Angliško-slov. in slov. angl. slovar 50	10
Boj naselilivim boleznim	70
Cerkniško jezero	1.20
Uva sestavljena pisma:	
četrta in beseda spisano in naravno	30
Domski živinozdravnik, trd. vez. ..	1.60
Domski živinozdravnik, broš.	1.25
Domski zdravnik po Knapke trdo vezano	1.00
broširano	1.20
Domski vrt, trdo vez.	1.00
Domate in tuje šivali v barvanih slikah	1.00
Govedarstvo	1.50
Gospodinjstvo	1.00
Jugoslavija, Melik 1. zvezek	1.50

s parnikom

našim rojakom najbolj priljubljen velikan francoske parobrodne družbe. Oprema, hrana in postrežba je itak slehernemu dobro znana in je vsako priporočilo nepotrebno.

kjer Vas pričakujejo sorodniki, prijatelji in znanci. **SEDAJ JE ŠE ČAS**, da vredite vse potrebno za odhod.

82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

(Dalje prihodnjič.)